

Svar på fråga 2025/26:45 av Christofer Bergenblock (C)
Nationellt vaccinationsprogram för äldre

Christofer Bergenblock har frågat sjukvårdsministern när hon kommer att tillsätta den utredning som krävs för att införa ett nationellt vaccinationsprogram för äldre, i enlighet med det löfte som Sverigedemokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna gav på årets äldreriksdag, och när hon räknar med att vaccinationsprogrammet kan träda i kraft.

Arbetet i regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på frågan.

Sverige har länge haft ett mycket framgångsrikt arbete med vaccinationer inom ramen för nationella vaccinationsprogram och det är ett arbete som måste värnas. Vaccin är en effektiv preventiv åtgärd för att förhindra sjukdom och andra allvarliga komplikationer och bidrar också till att minska antibiotikaresistens.

I Sverige är det smittskyddslagen (2004:168) som reglerar de nationella vaccinationsprogrammen. Enligt bestämmelser i lagen ska en smittsam sjukdom omfattas av ett nationellt vaccinationsprogram om vaccination kan förväntas effektivt förhindra spridning av smittsamma sjukdomar i befolkningen, vara samhällsekonomiskt kostnadseffektivt samt hållbart från etiska och humanitära utgångspunkter. Regeringen fattar beslut om vilka sjukdomar som ska omfattas av nationella vaccinationsprogram baserat på underlag från Folkhälsomyndigheten.

Sedan den 1 december 2022 ingår vaccination mot pneumokocker i ett särskilt nationellt vaccinationsprogram för riskgrupper, vilket inkluderar äldre det år de fyller 75 år.

Sedan länge har Folkhälsomyndigheten gett ut nationella rekommendationer om vaccinationer som särskilt riktar sig till äldre och andra riskgrupper. Rekommendationerna är inte bindande utan regionerna beslutar själva om sådana vaccinationer ska erbjudas kostnadsfritt till enskilda.

I januari 2024 lämnade Vaccinationsprogramsutredningen betänkandet Ett samordnat vaccinationsarbete – för effektivare hantering av kommande vacciner (SOU 2024:2) till regeringen. Utredningen har sett över regleringen av de nationella vaccinationsprogrammen och det nationella vaccinationsregistret. Utredningen föreslår bland annat att

befintliga nationella vaccinationsregister bör kompletteras med regionalt initierade vaccinationsinsatser. Förslagen har remissbehandlats och bereds nu vidare i Regeringskansliet.

Jag följer frågan noggrant.

Stockholm den 8 oktober 2025

Jakob Forssmed